

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 23

от заседание, състояло се на 20. 05. 2008 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Бойчо Кулински, доц. д-р Лилия Райчева, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мая Вапцарова, доц. д-р Райна Николова, Стефан Димитров

ОТСЪСТВАЛИ: Мария Стефанова, Милен Вълков

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане на въпроси относно обявяване на конкурси за лицензии за нови радио и телевизионни програми.
2. Докладна записка от дирекция Правни дейности относно установени административни нарушения.
3. Отчет за дейността на дирекция Мониторинг за м. април 2008 г.
4. Становище от Офелия Киркорян относно само промоция за финалните надписи на филмите.
5. Информация от Диляна Кирковска относно участие в среща на Секторен Подкомитет 8.
6. Отчет за командировката на доц. д-р Лилия Райчева.

Разни:

- Писмо от Диема Вижън относно промени в ръководството и молба за среща.
- Молба от Кирил Йорданов, дипломант в Университет Лайпциг, да му бъдат предоставяни материали от СЕМ за дипломна работа.

Начало на заседанието 10.00 часа, водено от доц. д-р Маргарита Пешева – член на СЕМ, експерт протоколист - Вера Данаилова

Доц. д-р Маргарита Пешева откри заседанието и даде думата за изказвания по дневния ред.

Доц. д-р Лилия Райчева предложи в дневния ред към точка трета да се добави и обсъди писмо от зрител на БНТ, което е пристигнало вчера лично до нея и затова тя го внася сега. Тъй като писмото е от зрител, който се оплаква от некоректно отношение от страна на БНТ по време на ТВ игра, доц. Райчева предложи то да се разгледа към точка три – отчета на дирекция “Мониторинг”.

СЕМ прие със 7 /седем/ гласа «за» Дневния ред с допълнението на доц. Райчева.

Точка “ПЪРВА”

Доц. д-р Маргарита Пешева помоли акад. Стайков, който е водил предишното заседание да направи резюме за колегите, които тогава са отсъствали – доц. Райчева, доц. Николова и Стефан Димитров.

Акад. Людмил Стайков уведоми колегите си, че съвещанието миналия път е било свързано с обсъждането на всички въпроси свързани с лицензирането на нови радио и телевизионни програми и членовете на Съвета са решили да концентрират интереса си при обсъждането към тези точки, които общо взето са приети от всички членове в официални и неофициални разговори. Един от тези въпроси е бил свързан с декларациите, които до този момент съветниците са проверявали след подаването им от кандидатите за лицензиране. Единодушно е било мнението, че е добре Съветът да не се превръща в разследващ органи и в бъдеще да приема, че подписът на кандидатите е достатъчна гаранция за да участват в процедурите, а в случай че се констатирало след сигнал или по други пътища за неточности, или неверни декларации отговорността да се поема по съответния ред. Съветът можем да информира съответните съдебни инстанции, които са компетентни да вземат своето отношение. По този въпрос е било постигнато единодушие, а освен това СЕМ ще се облекчи извънредно много от една несвойствена задача, която до сега е отнемала и човешки ресурси и време. Другите разглеждани въпроси са били свързани с усъвършенстване на критериите и документите, които СЕМ предоставя на кандидатите. Взело се е решение за създаване на една работна група, която да направи предложения свързани с оглед усъвършенстване на документацията, за да отпаднат някои очевидни изисквания, които просто са попълвали до сега материалите с въпроси които са се подразбирали от само себе си. Те са се нуждаели само от едно “да” или “не”. Наложило се е мнението Съветът да се съобрази с направените бележки, изисквания, възражения и коментари от неправителствените организации и от самите участници и изводи, които са правени в резултат на досегашните конкурси. Провел се е разговор за това да има една комисия за всеки град, за да може тази комисия бидейки една, да направи по-точна преценка, свързана с разпределението на дадените честоти съответно към кандидатурите. Разсъждавали са за прочутия параграф 9 а и в разговорите са стигнали до извода, че трябва да бъдат категорични, че и те трябва да бъдат обявени в конкурсите, за да се сложи точка на до сегашното двойствено положение. Отбелязано било, че комисиите ще се съобразяват с качествата на досега излъчваните програми в параграф 9 а и ще имат съответно своето предимство, ако те са го доказали. Предимство което се състояло в това, че са необходими, че има обществен отклик на техните програми и това ще бъде аргумент за комисията при разпределението на честотите. Но трябвало да не се допуска отново двойственост относно свободните честоти и тези които са по параграф 9 а, още повече, че законът казва след като се обявят конкурсите до тогава те са съществуващи. Така Съветът щял да направи една решителна крачка за създаване на по-реална ситуация от това положение за което всички констатирали, че не е нормално и че пречи. И последното за което са говорили е било свързано със сроковете за създаване на по-ясна картина във времето до края на годината и кои конкурси да имат предимство при тяхното обявяване.

Доц. д-р Маргарита Пешева пожелала да допълни изказването на акад. Стайков и каза, че са обсъждали дали ще обявяват честоти на основание 9 а. Съветът е решил и е постигнал консенсус, че би било добре конкурсите да започнат от големите областни градове, в които до сега не са провеждани конкурси – Силистра, Разград, Търговище, Перник и Пазарджик. Доц. Пешева е направила на миналото заседание предложение тъй като там честотите са 18 и това щяло да бъде твърде натоварващо за Съвета, тези пет града да се разделят на две групи. Постигнало се е съгласие Съветът да продължи своята философия в областта на радио лицензирането като се лицензира в областни градове, в които не са провеждани радио конкурси, а конкретно по избора на градовете

доц. Пешева предложи да се говори когато Съветът ще бъде в пълен състав. Доц. Пешева отново обобщи, че на миналото заседание Съветът е постигнал съгласие и акад. Стайков и колегите щели да потвърдят, че освен честотите на основание Параграф 9 а, които имало в областните градове, по преценка на Съвета можело да се обявят и в някои по-малки градове реално свободни честоти. Това било въпрос на преценка и на воля на Съвета, но нямало да се изключват операторите, които работят на основание § 9 а. Съветът е взел решение, в отделните градове когато има повече от една свободна честота все едно дали тя е реално свободна или на нея действа оператор по § 9 а да се обявяват конкурси за формати, като ако има оператор, който работи на основание § 9 а, да се обявява неговия формат, с който той е разработил местния пазар работил е много дълго. Доц. Пешева казвала какви са били разговорите по този въпрос, тъй като в нейната докладна записка тя е предлагала нещо друго - за § 9 а, да не се обявяват предварителни конкурси по предварително зададени формати, но имало възражения и то най-вече от г-н Шабански. Той смятал и тя се съгласила по време на дебатите, че би било добре, когато се променя философията при обявяването на радио конкурсите това да се прави за предварително определени формати, а дали ще се прави медийна карта, дали ще се поръчват социологически изследвания в общи линии дебатите се били, че това ще стане по преценка на Съвета. Но са говорили и за критериите. Доц. Пешева била предложила само козметични редакции, а ако Съветът промени философията си и започне да обявява радио конкурси и респективно в последствие и телевизионни конкурси по предварително обявени формати, тези критерии трябвало да претърпят съществени промени. Имало също така обсъждане, че колегите които са участвали активно в подготовката на първите критерии би трябвало да продължат да участват в подготовката и на следващите критерии, включително и доц. Николова, която е участвала активно в подготовката на методиката и всеки трябвало да поеме своята част, и да се сформирали работните групи, за да можело за месец или малко повече от месец да се реши въпроса. Бил е обсъждан и въпросът за среща с колегите от КРС за да се поискат от тях актуалните свободни честоти и след това Съветът да определи конкретните градове. Според доц. Пешева, Би било редно СЕМ да отиде на Албена.

Мая Вапцарова каза, че според нея сроковете не са кратки, защото трябва два месеца и за поместване в Държавен вестник, още два, а не бивало да се забравя, че догодина страната влиза в предизборна кампания така, че СЕМ трябвало да е извършил този процес до есента и ако това не станело, Съветът поставял пред провал много институции.

Бойчо Кулински каза, че определяйки етапите и сроковете, членовете на Съвета би трябвало да се съгласят с наглед не чак толкова важната, но по същество много отговорната задача с техническото обезпечаване на документацията, на подреждането на новите критерии. Затова и бил определен първоначален срок до края на месец май двете дирекции “Правна” и “Лицензии” да предоставят един пакет от документи, които съветниците да доработват, допълват и заменят някои от нещата според мнението на всички членове, за да може на 15 юни да има пълна яснота по документите и критериите и до тогава да се мисли за градовете, в които биха могли да стартират конкурсите. Г-н Кулински, перифразирайки една станала вече култова реплика от близкото минало на депутатата Александър Йорданов: “Днес е един добър ден за българската демокрация” каза, че от миналото заседание на Съвета би могъл да каже, че това е бил един хубав ден за българската регулация.

Доц. д-р Маргарита Пешева уточни, че когато са обсъждали разделянето на градовете на три плюс два е ставало дума за последните пет областни градове. Тогава са обсъждали и капацитета на Съвета колко конкурса е в състояние да проведе и от там се е родила идеята, че не е възможно да се обявят едновременно 18 конкурса, тъй като честотите в тези последни областни града са 18. Тогава съветниците са решили да обявят или два областни града, а да оставят един последен етап с три града, или обратното, това вече било въпрос на преценка т.с. не бивало да се изпуска важното обстоятелство за реалния капацитет на съвета за провеждане на конкурси до края на годината.

Мая Вапцарова предложи съветниците да говорят с г-н Шабански, тъй като тя продължавала да държи за пограничните райони и започването на конкурсите от Силистра, Перник, Пазарджик и Търговище за които имало 11 честоти, което щяло да бъде и по-лесно за Съвета.

Доц. д-р Лилия Райчева каза, че неизвестно защо дейността лицензиране се е затлачила, но в тези предложения тя виждала само една част – радиото и телевизията все едно че не съществувала. Доц. Райчева предложи да се направи анализ на досегашните конкурси. Смесът на тези конкурси бил да бъдат с местно значение т.с. насочени към местната аудитория. Тя сега не можела да даде точно конкретни данни, но това лесно можело да се провери. Там където СЕМ свършено случайно или дори целенасочено е дал лицензии на местни оператори се оказало, че те още не завършили съдебните процедури бързали да продадат тези лицензии. В този смисъл възниквал въпросът колко лесно се заобикалял закона. Когато се изработвали критериите, когато се изработвала документацията при това СЕМ с много лека ръка променял лицензиите, защото пазарът бил такъв и много бил динамичен. Според нея, Съветът би трябвало да обърне внимание ако дава някаква лицензия тя да бъде поне за някакъв период от време стабилна, да не подлежи на никакви промени и в същото време да си спазва изискванията в Закона, че когато един оператор не спазва условията по лицензията, тази лицензия се отнема. В нашата радио и телевизионна среда имало само препродаване на лицензии, но дори до сега нямало нито една върната лицензия, която даден оператор използва в националния радиочестотен ефир, който е национално богатство, защото не може да си изпълни условията. Тя била категорично против обявяването в Албена на каквито и ще намерения на Съвета без да има той ясна и точна подготовка, че може да ги изпълни, защото СЕМ отдавна обявявал, че има готовност за изменение и допълнение на сега съществуващия ЗРТ. Преди няколко месеца г-жа Стефанова е обявила на Заседание на медийната комисия, а също преди повече от месец са обявили от Министерството на културата това, но и днес ги няма тези промени. Доц. Райчева припомни как СЕМ се е събрал около тази маса с колегите от КРС и са си поприказвали, а и до сега нямало ефект. Затова тя предлагала да бъде изготвен този анализ на досегашната дейност включително колко лицензиите са били стабилни. Как се е променила радио и телевизионната среда и по какъв начин което било най-важното СЕМ задоволявал интересите на местната аудитория от информация и от програми. От там щели да дойдат и дефицитите и от там корекциите в критериите. По отношение на критериите доц. Райчева каза, че не знаела това правно дали можело да бъде аргументирано – да се давяло на КРС да пишат за техническите изисквания, след като не искали да пишат за програмните изисквания. По този начин пак щяла да е една комисия, само че КРС ще отговарят за техническата част, а СЕМ за програмната част. По този начин обаче доц. Райчева каза, че се чудела кой ще отговарял за финансовата стабилност, защото там можели кандидатите да си напишат най-различни

обещания, които трудно могат да се проверят. Оставал въпросът за телевизионната среда. Тя се развивала на самотек. Мантрата, която се чакала за националния план за цифровизация с голяма мъка бил приет, но какво от това. Няколко промени в ЗЕС нито в ЗРТ, нито през юни месец ще имало обявен мултиплекс. Защо тогава Съветът трябвало да преустанови конкурсите не станало ясно и доц. Райчева каза, че всъщност даже би могло да се възстановят тези конкурси и даже да се приключат, защото в България освен трите основни телевизии БНТ, БТВ и Нова ТВ няма други програми минали през лицензии и всичко това било твърде сложно, твърде обвързано с пазарни механизми. Доц. Райчева изказа и предположението, че СЕМ ще бъде включен в мониторинга на предстоящата предизборна борба, което може би щяло да повлияе и на качествено приключване на новите конкурси. Според доц. Райчева това били все важни въпроси, които според нея на следващото заседание на СЕМ трябвало да намерят своите отговори.

Стефан Димитров изказа мнението си, че според него би било наистина добре техническата страна на преписките да бъде разглеждана от КРС, защото понякога съветниците трябвало да се произнасят по показатели, които не разбират. Г-н Димитров сподели своето мнение, че не можело да се разчита на регионална насоченост. Много рядко можело да се случи предаването да е само за града и това са пожелания с които кандидатите участват и трупат някакъв актив. За да донесе някакви активи, а всъщност реално нищо такова не се получавало след това. Основното нещо при кандидатите за конкурси било наистина да има реална представа кой може да направи и кой не може да направи телевизия, кой ще я продаде както каза доц. Райчева и още на втория ден започва преговори за продажба. Другото било бизнес. Цялата система според г-н Димитров е объркана и за съжаление СЕМ не е успял да я оправи.

Доц. д-р Райна Николова каза, че не би искала да участва в никакви работни групи по подготовка на документи, тъй като вече имала горчивия опит от това, което ѝ се е случило през 2006 година. По тази причина тя не желала да се ангажира и с никакви по-особени изисквания. Според доц. Николова документите за конкурсите ще се подготвят от администрацията на СЕМ. По повод на начина по който ще се пристъпи към обявяване на радио конкурсите доц. Николова каза, че е склонна да подкрепи Мая Вапцарова, че извън вниманието на СЕМ до сега е оставала периферията на страната. До сега по-важни са се оказвали по-големите градове, винаги по-важни са се оказвали никакви други обстоятелства. При предишните конкурси СЕМ е започнал от там, от където са спрели НСРТ, като критерият е бил броя на населението. Идеята е била да не се попада на параграф 9 а. Избягвали са също така алинея 2 на § 9 а и по този повод сега можело да се приеме двустранен подход. От една страна да се организират конкурси, които да са по граничните зони, като не само Перник е важен, а и Югозападната част също била доста важна, защото имало даже градове, като например град Кюстендил, защото там нямало нито един оператор който да излъчва на друго основание, освен на параграф 9 а. Доц. Николова каза, че ѝ се струвало, че и с оглед на национална сигурност и с оглед на други критерии, все пак било добре в пограничните райони да има оператори, които излъчват със стабилни лицензии, които имат сигурност. Затова тя била реагирала на доклада на доц. Пешева, че трябва по някакъв начин да се избере § 9 а там какъвто формат се е утвърдил на съответната честота, такъв формат да бъде обявен и за конкурса.

Доц. д-р Пешева каза, че Съветът се е обединил около идеята, че е хубаво радио конкурсите да се обявяват ако има в град повече от една честота за конкретни формати. Това било обсъждано в Съвета многократно и акад. Стайков и всички колеги са казали, че има съгласие по този въпрос и понеже тя била предложила при операторите, които работят на основание § 9 а да не се обявяват конкретни формати, г-н Шабански е възразил и е казал, че това не може да стане, защото било двоен стандарт.

Доц. д-р Райна Николова каза, че обявяването на формата на който излъчва съответната радио станция по § 9 а задължавала участниците в конкурса да заявят участие в същия формат, ако така е обявен. Не бивало да се забравя, че масово по страната и доц. Райчева винаги по този начин е говорила за масовата практика регионалните медии да излъчват и не само регионалните и веригите да излъчват не само музикални формати. С изключение на Дарик радио ние нямаме по регионите друг формат, което означавало, че самия регулатор по някакъв начин се включвал в саморегулацията. Нямащо нищо лошо между корегулацията, но на нея й се струвало, че механизма на действие на регулатора бил именно да полага грижа за някаква плуралистична медийна среда. Доц. Николова каза, че когато е била на една среща с неправителствени организации преди две години Мартин Захариев е изказал мнението, че СЕМ ще организира конкурси за радиостанции, обаче ако имало пет честоти нямащо да дава всичките честоти на нови играчи, а само най-много две. Останалите трябвало да даде на тези, които вече са се утвърдили на пазара. Това било така от гледна точка на бизнеса, но имало вероятност и възможност България вече като страна членка на ЕС по някакъв начин да създаде възможност на някои, които притежават инвестиции навън да се насочат именно към България като пазар, като място където могат да реализират своите проекти. На нас ни липсвал информационния формат. На нас ни липсвал културно-образователния формат, защото с изключение на няколко радио станции с обществен характер, нямащо други формати, а ако имало те били музикални, разновидности на музикалните радио станции, което показвало, че нашият радио пазар е изключително стагниран с оглед на потребителя. Понеже имало малко формати, които се занимават с информация и СЕМ винаги е подхождал с идеята, че не трябва да ги ограничава, тъй като те са се явявали някога на не съвсем пълни конкурси в НСРТ, получавали са разрешения, пазарът изисква да се развият медиите, но от това развитие на медийният сектор се получава еднообразен пазар, който не дава нужната потребителска информация. От тази гледна точка доц. Николова каза, че трябва да се помисли много сериозно относно това дали Съветът ще се съобразява с форматите на операторите по § 9 а, защото в съответното населено място имало и по § 9 а и свободни честоти. Но по § 9 а ще са музикалните формати които сега съществуват. За останалите свободни честоти трябвало да се помисли за друг вид формати, защото тези радио вериги, които се разпространяват - информационните радиостанции давали информация от София и много малко информация която касае отделния град, а на хората от този град им било нужно да знаят кога им се спира водата, кога имат режим. Те имат отделни проблеми и трябва да се създава комуникация за хората които живеят в този град. И не следвало да се разсъждава от това, че наистина има радио вериги, а дали наистина има създадена радио комуникация. Обществения характер на медиите не трябвало да бъде изоставен и да се набляга само на комерсиалното. По отношение на подходите и как ще се приемат някакви стъпки съветът трябвало да бъде внимателен, но на нея й се струвало, че не следва Съветът непременно и единствено да се съобразява с желанието на бизнеса. Защото от това, което СЕМ е направил до сега можело да се направи извод, че ние се е съгласил изцяло с това, което е поискал

бизнеса. Според доц. Николова не смятала че по този начин медийната среда в областта на радио комуникацията се е подобрила и е станала по-разнообразна и по-интересна за аудиторията. Според доц. Николова СЕМ е този, който носи отговорността за това какви програми ще се излъчват и той е този, който определя държавната политика в тази сфера. Тя се съмнявала, че някой ще се съгласи че държавната политика е да има само музика, която да звучи от радиостанциите тъй като твърде малко по този начин Съветът създавал условия за нелоялна конкуренция. Имало твърде малко играчи, които се занимавали с информация, а трябвало да има повече гледни точки. Доц. Николова повтори твърдението си по отношение на документите, че те би трябвало да се изготвят от администрацията. Администрацията на СЕМ трябва да има достатъчно капацитет и да набира този капацитет. Тя каза, че по време на командировката ѝ в Рига била неприятно изненадана от недоброто представяне на администрацията на СЕМ във връзка с дадени отговори и подробно ще предложи на съвета да се запознае с това на следващото заседание когато ще се отчете присъствието на представителите на СЕМ на поредното заседание на ЕПРА. Доц. Николова каза, че според нея самата администрация на медийния регулатор трябва да бъде активизирана, защото тя се намирала в едно състояние на летаргия. Трябвало да започнат да търсят информация, да проучват чуждестранния опит трябва да видят какво от това което членовете на СЕМ са направили до сега не е хубаво и те да им предлагат решенията. Защото тя си спомняла, че през 2006 година предложила до месец март да бъдат готови правилниците и те не са били готови. Нито правна дирекция нито лицензии са ги подготвили, а се е наложило през септември месец тя да подготви единия правилник, а другия да го пише за два часа.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че на предишното заседание съветниците са говорили, че в работните групи ще участват всички членове на СЕМ, а сега се разбирало, че в работните групи ще участва само административната част от Съвета, само колегите експерти от отделните дирекции, а членовете на СЕМ ще участват в коментара и анализирането на подадените проекти за нови работни документи по време на заседанието. Това бил нов момент, който миналия път не са обсъждали. Доц. Пешева припомни, че миналия път е имала едно предложение и тогава не са се разбрали, затова сега обръщала внимание на Съвета, че когато има повече от една свободна честота в даден град ще се избира само една експертна комисия. Трябвало също така да се реши и въпроса ако се избира само една ЕК как ще се направи така с оглед равнопоставеността и равното участие в жребия на всички членове на СЕМ. Изборът на ЕК ако са обявени примерно три града и в трите градове има по повече от една свободна честота как ще се направи методиката за самия жребий, за да могат всички колеги равнопоставено да участват в ЕК.

Доц. д-р Райна Николова предложи да се направят и да се обявят повече конкурси, за да може членовете на СЕМ да си разпределят по равно работата.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че това трябва да стане с оглед на капацитета на СЕМ.

Доц. д-р Райна Николова предложи за да може всеки един от членовете на СЕМ да участва и да има градове, които да оценяват да се обявят за конкурсите девет града.

Доц. д-р Маргарита Пешева отбеляза, че това което тя предлага в докладната си е, че ако трима члена на СЕМ които са избрани примерно в Силистра и е обявено и Търговище, то тези трима члена, да не се включват в жребия за Търговище. Трябвало още да се работи по цялата процедура как да се постигне равнопоставеността.

Доц. д-р Райна Николова каза, че тази процедура според нея трябва да я посочи дирекция "Правна" и тя да направи предложение. Доколкото тя разбирала подхода щял да бъде този – дават се резултатите това което администрацията е подготвила и членовете на СЕМ преценяват и казват: това "да", това "не".

Доц. д-р Маргарита Пешева отбеляза, че трябва да се уведоми дирекция “Правни дейности” за това което, съветниците очакват от нея до края на месеца, ако колегите не възразявали и от дирекция “Мониторинг” за форматите.

Доц. д-р Лилия Райчева каза, че г-н Шабански си е написал и го е представил миналия път, а към това тя само е прибавила да се види какви са резултатите от направените конкурси. От направените конкурси колко радиостанции са тръгнали, мониторинга на базата на това да каже изпълняват ли те заложените в конкурсните си документи критерии. Имало тенденция при получените лицензии от местни радиа да ги продават, което означавало, че новите собственици евентуално искали и промени на лицензите. И това нещо както и това, което е написал г-н Шабански, всичките тези разработки, ако се погледнели внимателно можело и да се опрости процедурата, да станела по-ясна и по-лесна за изпълнение. Без тази информация според доц. Райчева не можело за се тръгне. Когато се разпределяли хората за комисиите било много важно, а пък и това е била и една от причините да пропаднат телевизионните конкурси, че щели да дойдат новите хора. Съветът би изпаднал в много сложна ситуация ако Стефан Димитров, Мария Стефанова и самата тя бѐдели разпределени в някакви конкурси и изведнѐж някои от тях си отидели, което означавало напрежение върху другите които остават. Доц. Райчева предложи когато се сформират комисиите да се включват в тях “стабилните” членове на съвета. Тя предполагала като реплика на това, че СЕМ се забавил, това било станало за това, че не е имало воля да се избере реален, а не и.д. председател, за да се сложел ред, а сега тепърва щели да се забавят още.

Бойчо Кулински репликира, че това не означавало, че ако СЕМ е във варианта и.д. председател не трябва да стартира конкурсите.

Доц. д-р Маргарита Пешева предложи да се прекратят дебатите по тази точка и за протокола обобща какво точно е решил съвета. До края на месеца дирекциите “Правна”, “Мониторинг” и “Лицензиране” да направят един критичен анализ и преглед на конкурсните книжа, конкурсните документи, какво трябва да отпадне, дали трябва те малко да се облекчат, да се прегледа методиката и двата правилника относно лицензирането, относно избора на ЕК като в общи линии и дирекция “Мониторинг” направи един анализ на вече дадените действащи радио лицензии и направи анализ като извади съответните проценти местни програми новини, най-важните проценти и да се види какво всъщност те изпълняват като се съобразят колегите от трите дирекции, че съвета има консенсус по отношение на това, че ако има повече от една честота се обявяват конкурси за конкретни радио формати и че ако има повече от една честота се обявява една ЕК се избира за съответния град. Освен това трябвало да се направи един критичен преглед на критериите, при положение, че се обявяват конкретни радио формати те трябва да се развият да се обогатят по друг начин и до края на месец на заседанието на 27 май да се разгледа поне част от тази задача, например доклада на дирекция “Лицензиране”.

Борислав Шабански каза, че това е много кратък срок и не би било възможно за една седмица да се подготви.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че Съвета в няколко заседания ще гледа част от конкурсната документация и може на заседанието на 27 май да се гледат критериите, но г-н Шабански отговори, че от негова страна критериите са били подготвени още преди две години и половина. Те и сега са налице и той нямал никакви проблеми да ги представи, защото нямало какво друго ново да прибави към тях.

Доц. д-р Маргарита Пешева уточни, че става дума за критерии, двата правилника и методиката и че всичко това ще се гледа на няколко заседания още. Тя също така отбеляза и двата правилника за организация на конкурсните процедури и правилник за създаване и избиране на ЕК.

Борислав Шабански уточни, че документацията е над 300 страници и никой, освен самите членове на СЕМ не може да каже кое им е било полезно, защото в тези Експертни комисии сте участвали само те. От тези триста страници те трябвало да кажат кое им е било необходимо, за да направят своите крайни оценки и да изведат своите впечатления и кое трябва да отпадне. СЕМ е решил, че изработването трябва да се прави от дирекция “Правни дейности”, анализ и мониторинг. Г-н Шабански уточни, че това нещо всеки би го направил по своему но членовете на СЕМ би трябвало да кажат в каква посока да се върви. Той настоя извън критериите тези материали да се гледат едновременно. Имало правилник за конкурсните процедури и правилник за създаване на ЕК. Сега трябвало да има един правилник, една методика и едни критерии и това са документите, които се искали да бъдат готови когато се обяви даден конкурс и тези три материала трябва да бъдат подготвени и според него трябвало да бъдат подготвени едновременно.

Борислав Шабански уточни, че Правилника за избор на комисии е за това в кой град ще бъде обявен конкурс и на кои честоти.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че наистина той е втори етап и попита г-н Шабански какви срокове предлага, на което той отговори, че както е казал и миналия път материалите, методиката и правилника трябвало да бъдат изготвени от дирекция “Правна”. Доц. Пешева попита колегите си дали смятат, че срока между 10 и 15 юни е разумен за внасяне на всички тези материали едновременно на заседание.

Бойчо Кулински предложи да се поканят г-жа Петрова и г-жа Димитрова за да се определи този срок, но каза, че съветниците ще определят сроковете а не да се съветват с дирекциите дали им е удобно.

Доц. д-р Маргарита Пешева отбеляза, че според нея трябва да се работи в конструктивен диалог с администрацията, защото специално дирекция “Правни дейности” имат и много дела, явяват се и имат и много друга дейност.

Доц. д-р Райна Николова предлагам това което каза и Бойчо Кулински – определят се срокове и администрацията се информира за тях. А правна дирекция имала достатъчно юристи, които са на граждански договор и ако трябвало ще си разпредели малко дела на тези юристи, за да може да се разтовари от тази тежка дейност. От тази гледна точка тя смятала, че съветниците трябвало да задават ритъма на работа на администрацията, а не те на тях.

СЕМ реши във връзка с обсъждането на въпроси относно обявяването на конкурси за лицензии за нови радио и телевизионни програми до края на месец май дирекциите “Лицензиране”, “Мониторинг” и “Правни дейности” да представят анализ на конкурсните документи, който да послужи като основа за продължаване на дискусиата.

По точка “втора” **Златка Георгиева** представи своята Докладна записка относно АУАН № 29/08.05.2008 г., съставен на БНТ създаваща и разпространяваща програма “Канал 1” за излъчване на скрита реклама – нарушение на чл. 77, ал. 2 от ЗРТ. Г-жа Георгиева уведоми съвета за подробностите около съставянето на акта – на 26.01.2008 г. от 14.30 до 14.57.30 часа по канал 1 е излъчено предаването “Общината – малката държава” /Община Хисаря/. В него е включен триминутен епизод, в който са показани и се коментират спа центровете “Аугуста” и “Хисар” с басейни, комплекси, всичко представено в една много красива светлина със суперлативи описано. Има излъчване от дейността на тези соларни студия и се говори колко много са търсени техните услуги. Колко туристи се интересуват от тях и т.н. което има характера на скрита реклама. Цялостното впечатление е, че чрез визуални средства се представят услугите, както и името и дейността на производители на услуги в предаване което не е предназначено за

рекламиране и което може да въведе в заблуждение аудиторията. Излъченото има характера на скрита реклама, която е забранена от чл. 77, ал. 2 от ЗРТ.

Доц. д-р Маргарита Пешева уведоми колегите си, че в СЕМ е пристигнало и писмо от г-жа Валя Ахчиева и помоли г-жа Георгиева да го представи пред съветниците, тъй като към него е приложен и сценария на предаването и г-жа Ахчиева акцентира върху обществения отзвук и тежест на предаването си.

Златка Георгиева каза, че в това писмо г-жа Ахчиева казва, че в сценария никъде не била предвидила рекламен апел или показване на марка и затова прилага сценария в уверение на това. Кой кадри да попаднат в предаването след това се определяло от режисьора на предаването и е част от аудио-визуалната реализация на написаното в сценария. Това всички телевизионери го знаели.

Стефан Димитров каза, че конкретно за това предаване можело и да има някакво съмнение, но за нейните предавания по принцип тя не си позволявала подобни малки неща. Г-жа Ахчиева била една от малкото журналисти, която върши такава работа.

Доц. д-р Райна Николова допълни, че г-жа Ахчиева е посочила в аргументацията идеята, че нейното предаване има за цел преди всичко да покаже как се развиват общините, че нейното предаване не е насочено към това да извършва рекламна дейност в полза на един или на друг. Тя посочвала и други инвеститори, които са показани в същото това предаване. В контекста на нейното предаване се показвали хубавите страни на това, което се случва в един град и в същото време проблемите които има в този град. Така или иначе тя можела от една страна защото е права в аргументацията си и по тази логика тя казва преди това, че на същото това място в същия този хотел се е провела срещата на тройната коалиция и всичко това е било много споменавано във всички медии и никой не санкционирал останалите оператори на тази именно тема, че са показвали логото на хотела или обстановката на хотела и все пак СЕМ трябва да обръща внимание и за функцията с оглед на културния туризъм, който тя предвижда и посочва, че по някакъв начин трябва да се стимулира, да се показва. Доц. Николова каза, че г-жа Валя Ахчиева е достатъчно добър професионалист и е далеч от идеите евтино да прави реклама на един или на друг инвеститор, или на една или на друга търговска марка. Може би по-скоро навлизаме вече в съвсем друга светлина. Обикновено винаги я виждаме как гони някого или го преследва за да каже какви нарушения какви лоши неща е свършил и по някакъв начин на мен ми се струва, че нейния труд би следвало и аз затова смятам че тя си е написала и писмото защото, тя казва, че иска да защити своя труд като журналист все пак като човек който е работил преди всичко за да покаже добрите страни на един или друг обект. И не можем едностранно да преценяваме тези неща. Ако прецени обаче СЕМ, че в този случай има нарушения ще се окажат верни едни слухове защото аз си направих проверка, не всеки ден получаваме такива писма в СЕМ. Направих си проверка и трябва да ви кажа аз лично бих гласувала против това да бъде наказана БНТ тъй като ще излезе верен слуха до който се добрах, а той не е никак добър и положителен за членовете на СЕМ и за ръководството на БНТ ако е така както аз го разбрах, но той ми се потвърди от две страни т.с. имам две източника на информация. Слухът е, че това е начин да се отнеме предаването на Валя Ахчиева чрез този акт.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че също е против и била против по няколко причини. Тя много внимателно прочела писмото на г-жа Ахчиева, която е много сериозен журналист и по тази причина едва ли би правила евтина реклама. Доц. Пешева каза още, че би се позовала и на новата аудио-визуална директива, в която позиционирането на един продукт в рамките на определено предаване или игрално съдържание се смята, че не е скрита реклама когато участва в самото действие. Така че тя не мислела, че

показването на марката не участва в самото действие в случая репортаж и така се правело разграничение със спонсорството, което е само споменаване, но не е вплетено в самото действие. Това били тънки неща, по които трябвало много да се внимава. Доц. Пешева каза, че тя лично ще се въздържа. Право на Съвета било да наложи санкция, ако прецени, че има нарушение. Тя също считала, че с оглед на обществения интерес и с оглед на цялата дейност свързана с изваждането напред на проблемите на общините, на общинското самоуправление и голямата роля, която играе такова предаване, тя лично би се въздържала и не мислела, че съвета щял да направи добра услуга на БНТ като санкционира скрита реклама, пък и не била убедена, че ако СЕМ, че това е скрита реклама няма да се случи както се е случвало многократно до сега в съда са падали не едно и две наказателни постановления на СЕМ за скрита реклама. Съдът имал малко по-особено отношение към тази част от закона. С оглед на обществената тежест на цялото предаване на всичко което се прави за българските общини и за общинското управление няма да е особено коректно да налага Съвета съответната санкция и затова доц. Пешева предложи да се приеме това за маловажен случай.

СЕМ реши със 7 гласа «за» във връзка с докладната записка от Златка Георгиева относно АУАН № 29/08.05.2008 г. съставен на БНТ, Канал 1 в нарушение на чл. 77, ал. 2 от ЗРТ, че случаят е маловажен.

Точка “ТРЕТА”

Доц. д-р **Маргарита Пешева** уведоми г-жа Димитрова за решението на СЕМ до 10 юни 2008 г. дирекция “Мониторинг” да подготви справка за всички издадени лицензии за радио дейност до сега, съдържаща данни какви са отделните пропорции на новини, на местни предавания и дали се спазват

заложените в лицензиите пропорции. Тази справка е необходима на Съвета с оглед стартирането на новите конкурсни процедури.

Таня Димитрова каза, че не би било възможно да се направят записи, за да се прецени процентното съотношение, но може да се вземе справката за лицензираните оператори, пълният списък от дирекция “Лицензии”.

Доц. д-р **Маргарита Пешева** уточни, че не е имала предвид какви са процентите заложиени в самата лицензия.

Таня Димитрова представи отчета на дирекция “Мониторинг” за месец април и каза, че съветниците сами ще видят цифрите илюстриращи проверките и наблюденията. През този месец дирекцията е съставила девет акта - шест за национален мониторинг и три за регионалния. Този път пропорцията била обратна. Миналия път регионалните са били повече. Направени са шест акта на националния мониторинг за излъчване на предаване на английски език без превод по чл. 17, има два акта, единият от тях е на Агенция “Витоша” като това е вторият и вече се прави и трети акт. Декември месец е бил направен един акт за петъчните програми на радио Витоша. Вече ставали много и ако трябвало всеки петък можело да се прави акт на този оператор. Имало и акт за хирургическа операция, в която кадрите били ужасяващи пак е по чл. 17 2. Констатираните нарушения през месец април са 13 след като вчера част от сървъра е тръгнал, те са прегледали още два дни и може би ще станели 15 заради още един оператор. Другите дейности които е извършила дирекцията е кореспонденцията им. Сезирали са Комисията за защита на потребителите с две писма, с приложени записи, с оглед констатирането на нарушение на разпоредбите за заблуждаваща реклама в Закона за защита на потребителите. При осъществяване на мониторинг е установено, че се излъчват реклами на: вино “Грозден”, вино “Ямболно трапезно” и вино “Пещерока” – и трите продукта не съществували като марки в търговската мрежа. Направена е проверка във връзка с писмо на гражданин, получено по електронната поща, относно реклама на паста за зъби против кървене на венци “Parodontax”, за която се твърди, че е “ужасна и

неприятна за гледане”. Тъй като няма нарушение на ЗРТ, копие от сигнала и запис на рекламата са изпратени на Комисията за защита на потребителите, с оглед констатирането на нарушение на Закона за защита на потребителите. Отговорът на Комисията е, че “рекламата няма характер на забранена или сравнителна такава”. Същевременно КЗП препрати нова жалба от гражданка относно същата реклама, тъй като считат, че тази реклама е в компетенцията на СЕМ. На госпожата, подала сигнала до Комисията, е отговорено, че създаването на радио- и телевизионни програми в Р България е свободно и че Съветът за електронни медии може да се намесва в съдържанието им само в случаите, когато са нарушени административнонаказателни разпоредби на закона. Зрителката е информирана, че запис, съдържащ реклама на паста за зъби “Пародонтас”, вече е бил изпратен на КЗП, като отговорът е, че рекламата няма характер на забранена /м. май 2008 г./; Изпратен е отговор до Министерството на правосъдието във връзка с препратено писмо от заместник-председателя на Европейската комисия и европейски комисар по правосъдието, свободата и сигурността г-н Франко Фратини, в което се иска информация относно жалба от българската историчка Мартина Балева. В отговора са описани подробно всички предприети от СЕМ действия по сигнала на г-жа Балева, като е приложено копие от преписката и частична фонограма на предаването “Паралакс”, обект на жалбата /в предаването, излъчено на 16 юни 2007 г. по програма “СКАТ”, не е констатирано нарушение на ЗРТ; водещият отправя покана към зрителите: който разполага с актуална снимка и адрес на г-жа Балева, ще получи възнаграждение; изказването му не представлява заплаха към историчката, а начин да се свърже с нея, за да ѝ зададе “няколко нормални човешки въпроса”; жалбата на г-жа Мартина Балева, вкл. запис на предаването, по решение на СЕМ, са препратени на Главния прокурор, за вземане на отношение./Изпратен е отговор до 6-ма зрители, изказали възмущение от “издевателството на Фънки над участниците в “Music Idol”. Отговорено е, че СЕМ не може да се намесва в художествено-естетическите качества на излъчваните предавания, освен в случаите, когато са нарушени административнонаказателни разпоредби на ЗРТ. Копия от писмата са изпратени за вземане на отношение на оператора “Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД. Изпратен е отговор до зрителка във връзка с предаването “Music Idol“ - по време на шоуто се излъчва търговската марка на спонсора. След мониторинг на предаването от експерти на СЕМ, от оператора е поискано да представи копие от договор за реклама и/ или спонсорство относно представянето на “GLOBUL Cosmote group” в шоуто “Music Idol“. С оглед съставянето на акт за нарушение на “Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД, от СЕМ е отправено “искане за предварително проучване на марка” до Патентното ведомство на Р България относно латинската буква “G” на мобилния оператор. Операторът предостави искания договор; Направено е запитване до Комисията за регулиране на съобщенията, с молба за компетентно мнение, във връзка със сигнал, че във веригата за хранене “HAPPY” се разпространява телевизионна програма, която не е регистрирана в СЕМ; Изпратен е отговор до Комисията за защита на потребителите във връзка с препратена жалба от експерт по токсични вещества относно реклама на препарат “Доместос”/адресати по жалбата са и Министерството на здравеопазването,

Министерството на околната среда и водите и Комисията за защита на потребителите/. Въпреки че в жалбата не са посочени конкретна дата и програма, бе извършена проверка във видео архива на СЕМ, но същата не бе открита. Тъй като КЗП, във връзка с жалбата, уведоми СЕМ, че извършва проверка във фирмата, производител и търговец на препарата, бе отговорено, че не можем да кажем дали е нарушена разпоредбата на чл. 75, ал. 2 от ЗРТ /”рекламата не може да насърчава поведение, вредно за здравето и личната сигурност на гражданите...”, без да имаме на разположение както запис на самата реклама, така и компетентното становище на другите специализирани органи за

потребителска защита. На Комисията е изпратен вариант на реклама на препаратите “CIF” и “DOMESTOS”, излъчен на 15 април 2008 г. по програма “Б” ТВ. Направена е проверка във връзка с жалба от Фондация “Четири лапи” по повод предаването “Пропаганда”, излъчено по “Дарик радио” на 10-ти и на 24 февруари 2008 г., в която се твърди, че водещият открито призовава слушателите към саморазправа с уличните кучета. След преглед на предоставения от оператора запис е констатирано нарушение на ЗРТ. Фондацията е уведомена, че са предприети действия за образуване на административнонаказателно производство срещу оператора “Дарик радио” АД. Направена е проверка във връзка с писмо, адресирано до “Дарик радио” АД, с копие до СЕМ, относно радиопредаването “Пропаганда”. Инж. Инджова и ст. н. с. Владимирова, от БАН, защитници на животните, гостуват в предаването на 24 февруари 2008 г., като твърдят, че в него се пропагандира насилие спрямо живи същества. И тъй като става дума за едно и също издание на предаването, на двете госпожи е отговорено по същия начин, както на фондация “Четири лапи” – че са предприети действия за образуване на административнонаказателно производство срещу радио оператора. Дирекция “Мониторинг” е изпратила копие от преписка до Комисията за защита на конкуренцията: Във връзка с изпратен до КЗК запис на предаването “Размисли и страсти”, излъчено на 3 юни 2007 г. по програма “СКАТ”, и с оглед изясняване на фактическата страна на сигнал от “Софийска кабелна компания и КО” ООД за извършени нарушения на Закона за защита на конкуренцията, е изпратена цялата преписка на СЕМ с въпросното дружество.

Изготвен и изпратен е отговор до зрителка по повод предаването “Банкноти по ноти”. На госпожата е отговорено, че зрителите участват по свой избор в играта и че няма нарушение на чл. 75, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията /”рекламата следва да е съобразена с изискванията за лоялна конкуренция...”/.

Изпратен е отговор до кмета на община Берковица във връзка с писмо относно предаването “Неудобните”, излъчено по програма “Канал 3”. Отговорено е, че обхватът на надзора е строго регламентиран в ЗРТ и в този смисъл СЕМ не може да търси отговорност от радио- и тв оператори за тяхната програмна политика. Освен това, преобладаващата част от изложеното в жалбата засяга журналистическата етика – въпрос от компетенцията на Комисията по етика в електронните медии. И тъй като водещата на предаването е “нахлула” в Дома за деца и младежи с умствена изостаналост без разрешението на директора и е изрекла неверни твърдения по отношение на възпитаниците му, кметът е информиран, че в ЗРТ е предвидена правна възможност за предоставяне право на отговор на засегнати лица в предаване. В случая законовият срок за право на отговор е изтекъл, което не лишава жалбоподателите от възможността да защитят правата си по съдебен ред. Изпратен е отговор до Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславски митрополит Кирил по повод предаването “Ясновидци”, излъчвано по програма “Б” ТВ. В жалбата на Митрополията се изразява тревога, че шоуто ще бъде опасно за духовното здраве на хората, затова молят предаването да бъде спряно. Отговорено е, че правомощията на СЕМ са строго регламентирани и надзорният орган не може да се намесва в програмната политика на радио- и телевизионните оператори, още повече, че това е предаване по английски лиценз и цялостната му концепция не е българска. Шоуто “Ясновидци” обогатява форматите на съществуващия медиен пейзаж и опасенията им не са оправдани. Подготвен и изпратен е отговор до гражданин по повод негова жалба, препратена на СЕМ от Комисията за регулиране на съобщенията. Тъй като става дума за взаимоотношения между далекосъобщителен оператор и абонати, на господина е отговорено, че въпросите, които повдига, са от търговски характер, и са извън компетенцията на регулаторния орган. Също така, че би могъл да препрати жалбата си до кабелния оператор, доставящ програми чрез сателит - “Булсатком” АД. Дирекция

“мониторинг” е изпратила участници в среща с представители на Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността по повод третия доклад за България /експертите бяха информирани както за съставените актове за нарушение по чл. 17, ал. 2, в частта за недопускане на предавания, внушаващи етническа или религиозна нетърпимост, така и за прегледани преписки по повод на предавания, които граждани и /или организации считат, че внушават етническа нетолерантност - 9 април 2008 г., заседателна зала на СЕМ/.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че би било хубаво и завеждащите регионалните центрове да присъстват на срещата на СЕМ с дирекция “Мониторинг”, а по този повод **Бойчо Кулински** каза, че във връзка с напускането на завеждащия регионалния център на СЕМ в град Бургас г-н Джунджуров, предлага да се направи конкурс за назначаване на негов заместник. Г-н Кулински уведоми колегите си, че както е било планирано ще пътуват за Русе Милен Вълков, Румян Петров и той.

Таня Димитрова каза, че ще се обадят на тези, които са налице да дойдат за четвъртък за срещата на СЕМ с дирекция “Мониторинг” .

Акад. Людмил Стайков каза, че според него с телефонните игри се извършвало едно истинско безобразие с добронамерените зрители. И това било практика на всички телевизии. Няма сега точни доказателства, но можел да цитира категорично телевизия Европа”. Това било една измама, а не отделно нарушение за някой зрител. И тъй като била тотално разработена стратегия за измама на зрителя, според него СЕМ трябвало да вземе отношение даже и без доказателствен материал. Да се кажело просто, че Съветът е забелязал този факт и това да станело популярно сред телевизионните изпълнители. Сред тези, които правят игрите, за да знаят, че СЕМ вече има пред себе си вниманието за тези игри, забелязал е този факт и появата му на много места и вече има сигнали и желае да промени тази ситуация. Акад. Стайков каза, че не знае какви са юридическите правомощия на СЕМ да сигнализира при очевидни измами, които могат да се констатират от всеки, който желае да ги провери. Според акад. Людмил Стайков трябвало да се задвижат институциите, които са задължени да откликват при измами и да защитават интереса на гражданите, защото все пак там за лев и половина, за два лева те просто не повдигали въпроса. Констатирали, че се измамени, но не повдигали въпроса.

Доц. д-р Маргарита Пешева припомни наказанието във Великобритания със 7 милиона и половина паунда за такива измами в ТВ игри. Съвсем не било изолирано явление. Това за съжаление било европейска негативна практика. Според доц. Пешева важното било да се прецени каква е законовата рамка, за да се направи съответната санкция, тъй като било трудно за доказване. Можело СЕМ да даде публичност и да излезе с декларация, да има публична позиция.

Доц. д-р Лилия Райчева каза, че този зрител в писмото си пишел, че четири пъти е бил десети и четири пъти по същия мошенически начин са му казали изчакайте тридесет секунди на телефона, за да ви запишем телефона и да ви изпратим наградата, а той за да бъде десети сигурно е звънял десетки пъти. Доц. Райчева каза, че бързо трябва да се реагира по този сигнал, но за да не бъде националната телевизия поставена в изолирана ситуация трябвало дирекция Мониторинг да каже какви други подобни игри има. Порано дори самите оператори са сезирали. Доц. Райчева каза, че лично тя ще проследи как ще се решал този случай, защото е разговаряла и лично със зрителя по телефона и защото е адресирал писмото до нея, което естествено не било лично, но накрая пишел, че “всичко това написах след проведения телефонен разговор...”

Бойчо Кулински каза, че вече нямало телевизия без някаква игра и понеже сега този факт, този случай провокира съвета, той предложи да се направи от дирекция “Мониторинг” един малко по-обширен доклад и всъщност Съвета да обобщи и да

направи някакво изявление или декларация, но да се даде един знак на тези телевизии, че СЕМ не само наблюдава рекламните им блокове.

Таня Димитрова каза, че всичко каквото е необходимо и произтича от този сигнал ще бъде направено. Тя припомни на съветниците, че по повод играта на Боби Цанков обаче се е оказало, че само полицията имала право да влиза в софтуера на играта. Тогава е изпратено официално писмо от името на председателката на СЕМ до националната служба Полиция. Трудна е борбата с това явление, но г-жа Димитрова каза, че ще провери в сървъра и ако има някакъв запис ще го прегледат, но можело и да се напише писмо до БНТ, да ги попитат защо поне не са отговорили на този зрител.

Точка «ЧЕТВЪРТА»

Офелия Киркорян каза, че с решение на предходното заседание ѝ е било възложено да подготви проекта становище относно само промоцията в рамките на финалните надписи на игрални филми съвместно с г-н Градинаров. Тя каза, че са проучили сегашната практика на Съвета във връзка с тълкуването на приложимостта на правилата за реклама по отношение на само промоцията както и издадените до момента актове. Съгласно §1, т. 25 от ДР на ЗРТ само промоцията е форма на рекламиране, при която операторът рекламира своите собствени стоки, услуги или програми. Позовавайки се на тази дефиниция, СЕМ винаги е считал, че към само промоцията трябва да се прилагат общите правила за реклама, с изключение на изрично посочените в чл. 81 от ЗРТ. По аргумент на противното следва, че само промоцията може да се включва в програмата между отделните предавания. Тя може да бъде включена и в самото предаване само при условие, че не се нарушават неговата цялост и качество и че са гарантирани авторските права, както предвижда чл. 82, ал.3 от ЗРТ. Като се имало предвид, че съгласно §1, т. 4 от ДР на ЗРТ, предаването е “самостоятелната част от програмата, отличаваща се от другите такива по своето авторство, съдържание и/ или аудио-визуална реализация”, безспорно филмът е предаване, чиито цялост и качество не могат да бъдат нарушавани чрез включване на само промоция. Тъй като в ЗРТ не е дадена легална дефиниция на понятието “филм”, тълкуването му следва да бъде извлечено по аналогия от други разпоредби. Най-близка е тази на § 1, т. 1 от Закона за филмовата индустрия, съгласно която “филмът” е поредица от фиксирани по какъвто и да е начин върху материален носител свързани изображения, с каквато и да е дължина, озвучени или не, възприемани като движеща се картина, под формата на игрални, анимационни и документални кинематографични произведения, предназначени за разпространение и показ. В този смисъл финалните надписи са неразделна част от филма, тъй като режисьорът е създаващият творец, който взема художествените решения и носи финалната отговорност за естетическата завършеност и художествената цялост на творбата. Всякакви въздействие от страна на телевизионния оператор върху филма, включително и върху финалните надписи, следва да се приема като преработка на съществуващо произведение, по смисъла на чл. 18, ал. 2, т. 8 от ЗАПСП и нарушаване на неговата целостта и качество. Филмът е аудио-визуално произведение и авторското право върху него принадлежи на режисьора, сценариста и оператора. Съгласно чл. 15, ал. 1 т. 4 от ЗАПСП те имат моралното право да искат запазване на целостта на произведението и да се противопоставят на всякакви промени в него. Авторите на музиката, на диалога, на вече съществуващата литературна творба, по която е създаден филма, на сценографията, на костюмите, както и на други произведения, включени в него, запазват авторското си право върху своите произведения. Сродни на авторското право права принадлежат на артистите изпълнители за тяхното изпълнение, на продуцентите на звукозаписите върху направените от тях записи и на продуцентите на първоначалния запис на филма върху оригинала и копията, получени в резултат на този запис. Всички тези право носители на

основание чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗАПСП имат право да искат имената им, псевдонима или друг идентифициращ ги авторски знак да бъдат обозначавани по съответния начин при всяко използване на произведението. Включването на само промоция в рамките на финалните надписи на игралните филми, водещо до намаляване големината на буквите до степен, която ги прави нечетливи, нарушава посоченото в предходното изречение морално право на авторите и на приравнените им лица, тъй като обозначаването не е по съответния начин, утвърден вече в практиката.

Като има предвид горното, Съветът за електронни медии счита, че включването на само промоция в рамките на финалните надписи на игралните филми е недопустимо, тъй като нарушава целостта и качеството на предаването, както и не отговаря на изискването за гарантиране на авторските права. Не без значение нещо което е финансовият интерес от всички тези нарушения вкарването на каквито и да е промени в едно произведение се счита за преработка по смисъла на чл. 18 ал. 2 т. 8 от закона за авторското право. Преработката е начин на използване за което се дължи възнаграждение без съмнение включването на самопромоция в рамките на едно произведение води до извличането на ползи от операторите тъй като се използва аудиторията която е привлечена благодарение именно на този филм и се счита, че това е едно неоснователно облагодетелстване на оператора. Предлагаме на СЕМ като Становище след тази мотивация че включването на само промоция в рамките на финалните надписи на игралните филми е недопустимо тъй като нарушава целостта и качеството на предаването а както и не отговаря на изискването на гарантирането на авторските права. В тази връзка само искам да добавя, че по един и по два от актовете вече има съдебно решение макар и на първа инстанция с което се потвърждава наложеното наказание от СЕМ така че в рамките на този двумесечен срок който сме предложили за съгласуване може би вече ще имаме и на хартия самите решения от които бихме могли да почерпим още мотиви ако считате за необходимо. В подкрепа на това становище.

Доц. д-р Маргарита Пешева благодаря на г-жа Киркорян и на г-н Градинаров за добре свършената работа.

Акад. Людмил Стайков каза, че във връзка с този казус членовете на Съвета се нуждаели от информация за основните европейски държави дали съществува тази практика там и как е решен въпроса ако има проблем, ако има спорове, ако има съдебни дела и въобще ако се поставя от регулаторите в тези страни този проблем. Тази информация била необходима, за да се информирани какво е положението в Италия, Франция, Германия и Великобритания. Съветът се нуждаел от тази информация независимо от становището с което той бил съгласен, защото аргументите в него били добри, но това, че самата международна организация на кинорежисьорите реагирала и поставяла този въпрос говорело, че това съществува като проблем в големите европейски страни и затова членовете на СЕМ трябвало да знаят с днешна дата как този казус се решавал и дали съществува в големите европейски страни. Акад. Стайков попита кого може Съвета да упълномощи с тази конкретната задача, за да ги информира.

Доц. д-р Райна Николова предложи да се отправи запитване до споменатите регулатори по линия на ЕПРА и да се поиска информация дали те имат подобни становища и дали са се сблъскали с подобни казуси и практика, за да можело да се получи информация как стои този въпрос при тях. Тя предложи да се напишат писма до регулаторните органи на Италия, Франция, Великобритания, Германия и Испания. Това били обикновено петте примера, в които най-често се използвали филми и европейска продукция и тези държави държали на тези стандарти.

Доц. д-р Маргарита Пешева припомни на Съвета това, което доц. Николова е казала на миналото заседание. Съветниците са коментирали, че ако самите оператори са

правели точно обратното, да пускат само промоциите си без текст и музика, проблемът би бил поне на половина по-малък така. Доц. Пешева каза, че и тя се присъединява към предложението да се изпрати писмо до ЕПРА и да се провери какви са сравнителните практики.

Мая Вапцарова каза, че е провела един разговор с юристката на унгарския регулаторен орган и тя е казала, че те също се сблъскват с този проблем. Те са протестирали в комисията в ЕС и са обсъждали този казус в парламента.

Доц. д-р Маргарита Пешева предложи на колегите си по принцип да приемат становището и след като се получи тази информация от ЕПРА, ако има нещо можело да се внесе като корекции т.с. окончателно да се приеме това становище тогава. Доц. Пешева благодари на г-жа Киркорян и на г-н Градинаров, които напълно професионално и коректно са си свършили работата а и това становище щяло да помогне на съветниците на 27 май, когато е срещата с БТВ, а и на срещата с мониторинга било хубаво да се дебатира и тези проблеми. В общи линии било добре СЕМ да има някаква принципна позиция ако станело дума с АБРО и ако на Албена се случело да имат такъв тип диалог.

СЕМ прие по принцип Становището от Офелия Киркорян относно самопромоция за финалните надписи на филмите и реши да вземе окончателно решение след като бъде получена информация от ЕПРА за начините на процедиране по тези въпроси в някои западни страни като Италия, Франция, Великобритания и др.

Точка «ПЕТА»

Диляна Кирковска информира, че Докладната записка от звеното по изпълнените на прокта по програма ФАР е свързана със шестмесечния отчет, който се е случил преди празничните великденски дни. Всъщност срещи на Секторния подкомитет номер 8 се провеждат всеки месец в Министерството на държавната администрация и административната реформа, но тъй като тази среща е била шестмесечна затова са решили да информират съветниците по-подробно, а както и била описала в този доклад, тази шестмесечна среща съвпадала с почти приключването на проекта на СЕМ - от 1 август до 31 март. Оставало им още уточнения за приключване на наистина всички дейности по проекта. Основното било, че всички дейности предвидени в заданието по проекта са изпълнени адекватно, в срок и с пълно съдържание и обем. Оставали съвсем малко неща. Финализирали обработката на презентациите, за да ги включели до края на седмицата на сайта на СЕМ. Имали малки затруднения с превода от английските презентации. Също така оставало и да се довърши превода на 5-те наръчника от петте уърк шопа. Също така оставала и дообработката редакционно, за да се направело и книжното тяло от публикациите и от всички презентации от семинарите. Но това бил един малко по-труден и по-сложен процес, затова и им трябвало малко повече време. Единствено имали затруднения от към проблема с финансите, защото всъщност парите са в Министерството на финансите. В заключение г-жа Кирковска каза, че Секторен подкомитет номер 8 е оценил много високо изпълнението на проекта и изказал своите благодарности към СЕМ и след едно две заседания се свалило наблюдението над Съвета като бенефициент, което било доказателството за успешното приключване на проекта, особено след като направели и своите коментари по така наречения финален доклад.

Доц. д-р Маргарита Пешева благодари на г-жа Кирковска и на целия екип за това, че наистина успешно са провели проекта и са направили всички възможни усилия,

за да се представи добре съвета. Доц. Пешева попита г-жа Кирковска кога ще може съветниците да разгледат новия дизайн за сайта на СЕМ.

Доц. д-р Лилия Райчева каза, че драматична е била съдбата на този проект, който се е разделил на две и най-накрая приключвал. Тя попита след като проекта е приключил дали се е осъществила основната възможност да имат различни нива на достъп съветниците на своите компютри да получават аудио-визуална информация и аудио информация от материалите в главния сървър. За нея отговорът бил “не”.

Диляна Кирковска каза, че във връзка със сайта Би Би Си е изпратил идеите и предложенията си за обновяване на сайта и те вече били гласувани на заседание преди около месец, което означавало, че принципно са приети.

Бойчо Кулински отбеляза, че това, което Съветът е видял тогава е било съвсем схематично.

Доц. д-р Маргарита Пешева каза, че проекта не е добър и това е било общото мнение на съветниците, че сайтът се нуждае от сериозно обновление.

Доц. д-р Райна Николова попита когато са изработвали този проект на сайт тези, които са го изработвали имали ли са предвид сайта на Италианския, на Френския регулатор, за да видят долу горе как се прави сайт на един регулаторен орган.

Диляна Кирковска отново повтори, че предложението проект по-скоро имал голяма аналогия със сайта на самата Би Би Си като корпорация или поне на нея така й изглеждал, но с представянето на този проект и задължението му към СЕМ е приключило. Г-жа Диляна Кирковска каза, че ще се организират и на следващото заседание щели да дадат някакви техни идеи и пак повтори, че те вече ще са извън проекта и свързани с вътрешно организационни действия.

Доц. д-р Маргарита Пешева предложи този въпрос да бъде отново разгледан на следващото заседание на 27 май.

СЕМ прие информацията от Диляна Кирковска относно участието в среща на Секторен Подкомитет 8 и реши на заседанието на 27 май 2008 г. да разгледа отново проекта за сайт на СЕМ.

Точка «ШЕСТА»

Доц. д-р Лилия Райчева представи своя отчет за участие в международния семинар «Отново за цифровата телевизия», организиран от програмата на ЕК: “Участие в широколентовото общество” 15. V. 2008 г. Будапеща, Унгария. Целта на семинара е била да се разгледа развитието на цифровата телевизия в Европа през последното десетилетие. Анализирани са били обвързаността на цифровата телевизия с потребителите, пазара и регулацията. В семинара са били представени разработки от 22-ма изследователи, организирани в три групи: - Промяна на зрителските практики; - Бизнес модели в променящата се бизнес среда; - Предизвикателства към политическите дейности. В семинара доц. Райчева е участвала с изследването си “Проследяване на цифровото включване в разширена Европа” и като ръководител на групата “Предизвикателства към политическите дейности”. Материалите от семинара са били рецензирани от редакционна колегия, на която тя е била член и са били публикувани в специално издание, което тя прилага. Доц. Райчева каза, че от наша гледна точка освен у нас, във френската част на Белгия, Хърватия, Румъния, Кипър, Литва, Полша и Русия в другите страни особено от ЕС наистина нещата си се развивали, но те не се развивали много гладко. Възниквали въпроси за силния натиск на бизнеса и онеправданото положение на зрителите и потребителите. Поставили са се сериозни въпроси за

бъдещето на обществените телевизии и за начина на тяхното субсидиране. Било е казано от много страни, че лицензионните такси и бюджети не са достатъчен фактор за тяхното финансиране и че трябва да се търсят нови форми. Повдигнат бил и въпроса за съдържанието, за контекста на съдържанието и от там и въпроса за регулацията и регулатора. Отново се е поставил въпроса за конвергентността не само на органите въобще, но и на подхода към цялата ситуация за трансформацията на телевизията, на радиото от сферата на медиите към сферата на услугите. От много изследвания е било констатирано, че технологичния напредък може би е основен, но че в общи линии не всички страни и вътре в самите страни не са подготвени достатъчно за навлизане на цифровизацията в тези темпове, в тези срокове, които са поставени в европейските норми. Особено е била очертана грижата за обществения характер не само за телевизията, обществените оператори, но и на самите услуги, които се предлагат и се е отбелязало, че има дефицит. Даже за този дефицит се говорело в много високо напреднали страни в това отношение като Англия, Италия и Германия и вероятно в скоро време се очаквали много нови препоръки и мнения от Европейските институции по този повод. Доц. Райчева каза, че са излезли два документа – единият, който касае дигиталния дивидент, по който тук даже не се мисли. Някъде дори се поставяло под съмнение дали имало смисъл да се инвестират толкова много средства за наземна телевизия при бързото друго развитие на другите платформи .

Точка «РАЗНИ»

Доц. д-р Маргарита Пешева представи писмото от Диема вижън и каза, че то е с информативен характер и визирало промени в ръководството, което искало среща със СЕМ. Тя уточни, че обикновено, когато един оператор отправял молба за среща към Съвета, той винаги я е удовлетворявал. След кратка дискусия, **СЕМ реши да се покани ръководството на Диема вижън за среща в СЕМ на 10 юни от 10 часа.**

Доц. д-р Маргарита Пешева представи пристигналото в СЕМ писмо от Кирил Йорданов, дипломат в Лайпцигския университет, специалност "Медийни и Комуникационни науки" който би желал да му бъдат предоставени материали от СЕМ за дипломната му работа на тема: "Медийната закрила на младежта в България." Според доц. Пешева молбата му била написана много общо и неясно и тя щяла да се въздържи от съгласие и предложи да се влезе във връзка с него, да се изясни точно какви материали желае да получи и тогава съветът ще реши какво и дали да му ги предостави.

Доц. д-р Лилия Райчева предложи г-н Йорданов да бъде поканен, за да бъде изслушан какво точно иска и тогава да се вземе решение.

Доц. д-р Маргарита Пешева предложи и. д. председателят на съвета да го покани на лична среща и заедно с правна дирекция да преценят какво е допустимо да му бъде предоставено.

Материали включени към протокол № 21 от 13.05.2008 г.

Дневен ред

Докладна записка вх. № 014-423-06/19.05.2008 г.от Златка Георгиева –юрисконсулт относно АУАН № 29/08.05.2008 г.

Доклад от Таня Димитрова – директор на дирекция "Мониторинг" вх. № 013-528-01/19.05.2008 г.

Писмо от Йордан Филипков Попов относно ТВ игра проведена по БНТ

Докладна записка вх. № 013-598/19.05.2008 г. от Офелия Киркорян - юрист в дирекция "Мониторинг" относно Проекта становище за само промоция в рамките на финалните надписи на игрални филми.

Информация от Диляна Кирковска вх. № 013-427-142 /06/ от 12.05.2008 г. във връзка с участието ѝ в редовната месечна среща на Секторен подкомитет номер 8.
Отчет от доц. д-р Лилия Райчева вх. № 013-601/20.05.2008 г. за командировката ѝ в Будапеща, Унгария. 8. Писмо от Диема вижън вх. № 013-587/15.05.2008 г.п
Молба вх. № 013-572/1`2.05.2008 г. от Кирил Бориславов Йорданов.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Бойчо Кулински	Лилия Райчева
Людмил Стайков	Маргарита Пешева
Мая Вапцарова	Милен Вълков отсъства
Райна Николова	Стефан Димитров
Мария Стефанова отсъства	
и.д. Председател на СЕМ	

